

פרשת מטות

איש כי ידר נדר לה' (ל, ג)

בדין נדר נחלקו בגמ' בנדירים כב. האם מי שנודר נקרא קדוש או שנחשב כאילו בנה במה (הכוונה בזמנינו שאסור להקריב בבמות) ויש להבין איך יכול להיות שנחלקו בצורה כ"כ קיצונית שאחד אומר שהוא רשע ואחד אומר שהוא צדיק?

והנראה לומר זה שהנה בגמ' חולין קה. מסופר על מר עוקבא שקרא לעצמו חלא בן יין (חומץ בן יין) מכיוון שבין היה מחכה בין בשר לחלב 24 שעות ואילו הוא מחכה רק עד ארוחה הבאה. לכאורה נשאלת הבאה שממקום שיקלל עצמו שיחכה גם הוא 24 שעות כאביו? (וזה הרי ברור שלא בגלל תאוה הוא לא מתאפק 24 שעות.) והסיבה בזה כי אביו הרגיש שאם יחכה פחות מהשיעור הנ"ל זה יגרום לו ירידה רוחנית אך לעומת זאת מר עוקבא בנו שלא הרגיש כך עשה רק כפי ההלכה וחיכה שש שעות ולא היה לו טעם להתגאות ולהחמיר על עצמו לריק.

הוא הדין לגבי נדר שבאמת מי שנודר על עצמו לא לעשות דבר מסוים שמותר בגלל שמרגיש שיגרום לו ירידה רוחנית אז הוא נקרא קדוש אבל מי שעושה זאת סתם בשביל גאוה אזי הוא רשע וזה מה שהתכוונו ב' החולקים שבאמת לא נחלקו.

מקור: ר' אהרן בקשט